

V chrastavském hasičském muzeu zahájili sezónu výstavou historických pozvánek na bály a plesy. Dříve měly tchyně vstupné levnější

18. 05. 2014 08:13

Úvodní výstavou zahajující letošní muzejní sezónu v „Muzeu historické hasičské techniky“ v Chrastavě je zbrusu nová expozice nazvaná „Hasičské historické plesové pozvánky“.

z let 1897 – 1955, dvě nejstarší zvou na lesy plesy hasičů v Bílé Třemešné na Královédvorsku a v Hořicích.

V pátek 16. května ji slavnostně otevřeli místostarostka města Zita Václavíková, náměstek hejtmana LK pro životní prostředí Josef Jadrný a starosta Krajského sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska Milan Navrátil, kteří také za potlesku řady hostů a v přítomnosti vedoucího muzea Miroslava Pivoňky přestřihli „startovní“ pásku.

V pozdravném proslovu zdůraznil Josef Jadrný, jak pozitivně vnímá postavení a význam dobrovolných hasičů v činnosti obcí a měst.

„Pocházím z hasičské rodiny, můj otec byl pokladníkem v Pilínkově, takže jsem měl stále na očích, co taková dobrovolná práce obnáší. Ve mně budou mít vždycky podporu,“ řekl mimo jiné náměstek s tím, že v mladých letech závodil v požárním sportu.

Úvodní slovo přednesl autor výstavy Karel Boháč, zároveň vedoucí Odborné rady pro historii a muzejnictví Okresního sdružení hasičů v Liberci.

Připomněl, že po návštěvnický úspěšných předchozích jednorázových výstavách pořádaných od roku 2007 vždy s různým zaměřením – hasičské přilby, rukávové hasičské nášivky, hasičské kroniky, hasičské soutěžní trofeje či hračky a modely hasičské techniky apod., připravila odborná rada návštěvníkům v letošním roce originální expozici krásných dobových hasičských

plesových pozvánek.

„Sbory dobrovolných hasičů od samotného počátku svého vzniku kromě hlavního zaměření – pomoci bližnímu byly i významnými nositeli kultury ve svých městech a obcích. Hasičská myšlenka je rozvíjena v českých zemích mnoho let. V letošním roce oslaví hasiči své významné jubileum – 150 let od vzniku prvního českého dobrovolného hasičského sboru ve Velvarech v roce 1864, což byl počátek organizovaného českého hasičstva. Hasiči také pořádali hojně navštěvované různé kulturní a společenské místní akce, mezi kterými byly i populární hasičské plesy patřící v mnoha místech k vrcholům plesové sezony,“ přiblížil autor.

Přípravou vlastního hasičského plesu se podle něj výbory sborů zabývaly dlouho před jeho konáním. Ke zdárné přípravě byl ustanoven plesový organizační výbor, který se pravidelně scházel a pečlivě připravoval vše potřebné. A nebylo toho málo – vybrat důstojné místo konání plesu, zajistit výzdobu sálu a dobrou hudbu, projednat občerstvení účastníků, obstarat vstupenky a pozvánky, stanovit zvací skupiny z řad hasičů, které zvaly na ples a prodávaly v předstihu i vstupenky. Mnoho občanů si totiž alespoň jednu vstupenku zakoupilo jako podporu hasičům, i když na vlastní ples nešli.

Zvací skupiny postupně navštívily všechny domy ve svém rajonu a zároveň předávaly všem navštíveným plesové pozvánky. A tak se sbory předháněly, kdo bude mít lepší plesovou pozvánku, což bylo finančně natolik zajímavé i pro tiskárny, že některé dokonce vydávaly specializované katalogy hasičských plesových pozvánek. Pozvánky sloužily nejen pro plesy, ale i pro jiné taneční zábavy požádané hasiči – mikulášské zábavy, maškarní šibřinky, věnečky, silvestrovské zábavy apod..

Plesové pozvánky byly zpracovány různou tiskařskou technikou a měly i různou grafickou úroveň.

„Velmi zajímavý je i text na pozvánkách, na kterých bylo uváděno jaká hudba bude hrát, a tak se z nich dozvíme, že to bude hudba vlastní hasičská nebo sokolská, ostrostřelecká či vojenská. Zajímavá je i informace na pozvánkách o vstupném. Na některých je uvedeno, že členové v hasičském stejnokroji mají slevu jakožto i jejich dámy. Úsměvné nám dnes připadá, že slevu na vstupném někdy měla také i druhá dáma, která přišla s hasičským párem. Z různých a někdy velmi ironických záznamů z písemností sborů se dozvídáme, že druhou dámou byla myšlena tchyně,“ prozradil výsledky svého bádání Karel Boháč.

Na pozvánce se návštěvníci mnohdy také dočetli, k čemu bude sloužit výtěžek z plesu – na nákup hasičského náčiní, ve prospěch sborové knihovny, na podporu matice školské, na chudé děti atd. Různé byly i velikosti pozvánek; od těch decentních malých rozměrů až po velké, které si hasiči záměrně nechali zhotovovat, aby jak je uváděno v dobovém materiálu „byli hasiči vidět“.

Pozvánky byly jednoznačně obrazem své doby, čehož si můžete na výstavě také na některých pozvánkách všimnout, jsou na nich výjevy z oslav vzniku 1. republiky, obrana republiky před

nástupem fašismu, všeobecné nadšení po ukončení válečných útrap a pod.

„Když jsme při přípravě tradiční zahajovací výstavy pro „Muzeum historické hasičské techniky“ v Chrastavě koncem loňského roku přemýšleli, jaké téma zvolíme pro jubilejní rok českých hasičů, napadla nás, po několika různých úvahách, myšlenka zvolit právě hasičské historické plesové pozvánky. Krásně zhotovené barevné plesové pozvánky, úžasný dobový český jazyk – to vše nás natolik okouzlo, že bylo nakonec rozhodnuto právě o nich. K dispozici jsme však měli asi jen polovinu zde vystavených pozvánek z mé sbírky, což by pro vlastní výstavu s ohledem na prostory muzea bylo málo. Rozhodli jsme se proto si pro výstavu opatřit i pozvánky od dalších soukromých sběratelů. Po různých malých i velkých problémech, a někdy i neochotě, se nám jich podařilo nakonec zapůjčit dostatek. Instalaci jsme připravovali s velkým nadšením, a tak doufáme, že i návštěvníkům se bude tato malá výstava líbit, že jim přinese příjemný zážitek, vyloudí úsměv na tváři a že doporučí svým přátelům a známým její zhlédnutí,“ uzavřel autor výstavy.

Výstava potrvá do 30. 10. 2014.

Muzeum hasičské techniky Chrastava

Muzeum historické hasičské techniky bylo založeno v roce 1997. Díky nadšencům z chrastavského sboru dobrovolných hasičů se podařilo shromáždit velké množství vzácných exponátů z území celé České republiky a vytvořit tak ojedinělou sbírku z období 18. – 20. století. Mezi nejvýznamnější exponáty patří dřevěná stříkačka z roku 1778, tažená lidskou silou. Zvláštností je požární kanón, předchůdce dnešních sirén. Výstavní prostory se nacházejí i v 1. poschodí budovy, kde jsou k vidění menší exponáty, např. džberové stříkačky, hasicí přístroje nejrůznějších typů, je zde expozice přileb, uniforem, medailí, odznaků a zajímavá fotodokumentace z bohaté hasičské činnosti..

Viz také plakát v příloze a <http://hasickemuzeum.wz.cz/>